

Oslo tingrett
Postboks 8021 Dep
0030 Oslo

Oslo, 26. september 2011
Deres referanse:

Oppdragsansvarlig advokat: John Christian Elden

HANS EIRIK OLAV, F. 30.06.1956 – KRAV OM TILBAKELEVERING AV BESLAG – KRAV OM RETTSLIG PRØVING, STRPL § 208

Hans Eirik Olav er siktet for grovt utroskap og merverdiavgiftsbedrageri, jfr oppdatert siktelse inntatt i dok 5.19 av 9. ds. Siktelsene knytter seg til to overføringer i januar 2008 av 6 millioner USD på vegne av Thule Drilling AS samt til manglende registrering av selskapet Juno Finans AS i avgiftsmanntallet.

I sakens anledning har politiet tatt omfattende beslag i både fysiske dokumenter samt speilkopier av databeslag. Sistnevnte befinner seg i Oslo tingrett for rettslig prøving etter strpl § 204, mens førstnevnte er overlevert fra retten til Økokrim, som deretter 9. ds. har truffet beslutning om beslag i nærmere angitt materiale, jfr dok 5.19.

I brev av 30. juni d.å. ble det protestert mot at materialet skulle utleveres til tredjemann. Det var i og for seg ikke innvendinger mot at Økokrim selv fikk gå gjennom materialet for å kontrollere at det ikke var beslagsadgang. Det vises til mine telefaxer av nevnte dato.

Det er siktelsens post I – påstanden om grov utroskap – som antas relevant for beslagsspørsmålene. Denne posten er kommet som følge av anmeldelse fra konkursboet i Thule Drilling AS, og er slik denne side ser det en taktisk anmeldelse som ledd i en sivilrettslig tvist mellom selskapet og Olav, og som er basert på et innsynsønske i motpartens opplysninger og dokumentmateriale i den sivile tvisten, samt selvsagt å få Økokrim til å gjennomføre deler av deres forberedende arbeide med de makt- og tvangsmidler som politiet i Norge kan anvende.

På denne bakgrunn er det nødvendig å foreta en bestridelse av at det foreligger adgang til ransakning med påfølgende beslagsadgang hos Olav. For den del av

John Christian Elden (H)
Karen Forbrigd
Eric Lindset
Anders Brosveet (H)
Thomas Berge (MBA)
Thomas Randby (H)
Kristin Barth-Larsen
Bjørn Rudjord
Nadia Hall Østby-Deglum
Arild Holden
Astri Aas-Hansen
Gunhild Bergan
Siv Hallgren
Solveig Kristine Høgtun
Henrik Blikrsud

Christian Eckhoff
Lars Christian Sunde
Håkon Juell Hassel
Irmela van der Bijl
Eldbjørg H. Martinsen
Mette-Julie Sundby
Sidsel Katralen
Bengt Haadem Hoff
Gøran Møller Christiansen
Sol Elden

Håkon Bodahl-Johansen
Ulrik Sverdrup-Thygesen jr
Christian C. Flemmen Johansen
Tale Helgerød
Hanne Wold Johansen

Kontorsjef Heidi Halvorsen
(Advokatassistent DNA)

(H) Møterett for Høyesterett
(MBA) Master of Business

ransakningen som er avsluttet og der det er tatt beslag, antas at det (kun) er selve beslaget som kan bringes inn for rettslig overprøving, jfr Rt 1997 s 1590.

Jeg viser innledningsvis til Høyesteretts kjennelse av 20. ds. i sak HR-2011-1744-A, der det i avsnitt 45 presiseres at etter at grovransakning er foretatt og politiet har gjort seg en konkret oppfatning om hvilke dokumenter som skal beslaglegges, må reglene om prøving av beslag følges. Av dette antas å følge at dokumentene som ønskes beslaglagt ikke kan regnes som saksdokumenter med innsyn for tredjemann før det er rettslig avgjort at det foreligger beslagsadgang. Siktete selv har selvsagt hele tiden innsyn, jfr samme kjennelse avsnitt 39.

På det nåværende tidspunkt før vi har fått noen nærmere oversikt over innholdet av de enkelte beslagsnumre, gjøres innsigelsen generell.

Det anføres derfor at det pr i dag *ikke foreligger skjellig grunn til mistanke* om overtredelse av strl §§ 275 jf § 276 som beskrevet i beslagsbeslutningen, og at beslaget på denne bakgrunn må oppheves.

Saken baserer seg på en anmeldelse fra Advokatfirmaet Ro og Sommersnes som representerer Thule Drilling AS – dets konkursbo – heretter omtalt som boet.

Bobehandling ble påbegynt i oktober 2010. Siktete – som var styreleder - har samarbeidet med boet i den utstrekning boet har hatt spørsmål.

Etter forutgående korrespondanse og møte mellom partenes forretningsadvokater, ble det 14. mars 2011 tatt ut forliksklage fra boet mot de tre siktede med påstand om ansvar i forbindelse med den i nærværende sak omhandlede utbetaling på 6 millioner amerikanske dollar (MUSD). Det er inngitt tilsvaer, gitt partsforklaringer og innsendt dokumentasjon i rettsprosessen fra partene. De siktede er kjent med hverandres standpunkt og posisjon i saken.

Den 1. juni ble det inngitt politianmeldelse til Økokrim. I tiden frem til pågripelsen var det større oppslag i Kapital og Dagens Næringsliv om nevnte sak og forholdet til de 6 MUSD, og sitert fra boets dokumenter. Anmeldelsen omfatter mulig overtredelse av strl § 276a eller § 276c – korrupsjon eller påvirkningshandel. Boet konkluderer med at de har mistanke, men ikke kunnet trekke noen konklusjoner.

Vedlagt anmeldelsen er de dokumenter som boet har plukket ut for å underbygge sitt sivile søksmål mot de saksøkte av den samlede dokumentmengde boet besitter.

Økokrim tar ut siktelse etter en annen bestemmelse – strl § 276 om utroskap – der man legger til grunn at Thule Drilling AS – dets konkursbo – da er den fornærmede part, ved at det påstås at utbetalingen er skjedd uten at det er for å ivareta selskapets tarv og uten at det er gitt noen gjenytelse fra mottakeren. Det siste er for så vidt intet vilkår etter strl § 276. Til gjengjeld må det første utvilsomt være oppfylt.

Om skjellig grunn til mistanke anførte jeg overfor lagmannsretten i fengslingssaken følgende:

”Det vises innledningsvis til Rt 2009 s 1178 der det i sammendraget heter:

”Saken gjaldt varetektsfengsling i medhold av straffeprosessloven § 171 første ledd nr. 2. Høyesteretts ankeutvalg kom til at den **bevisforspillelsesfaren** det var lagt vekt på i tingretten refererte seg til andre straffbare forhold enn det **siktelsen** gikk ut på, jf. straffeprosessloven § 38. Mistanke om at siktede selv hadde begått andre straffbare handlinger enn det som var omfattet av **siktelsen**, og fare for bevisforspillelse i denne sammenheng, ga heller ikke grunnlag for fengsling.”

Det vises videre til sammendraget i Rt 1999 s 695:

”Lagmannsrettens kjennelse om forlenget **varetektsfengsling** ved mistanke om økonomisk kriminalitet med internasjonal rekkevidde ble opphevet. Det var uklart om fengslingen var basert på andre straffbare forhold enn beskrevet i siktelsene. Prinsippet i straffeprosessloven § 38 må ved avgjørelser om **varetektsfengsling** føre til at retten ikke kan bygge på andre forhold enn siktelsen gjelder.”

Lagmannsretten skal altså utelukkende ta stilling til ved begrunnet avgjørelse om det er skjellig grunn til mistanke om økonomisk utroskap rettet mot Thule Drilling.

Det vises til medsiktede Olsens forklaring om at det pengebeløp som ble skutt inn i selskapet forut for utbetalingen for rundt halvpartens vedkommende kom fra ham selv som investor. Dette synes også underbygget gjennom Gjessings forklaring. Han har forklart at bakgrunnen for at han skjøt beløpet inn, og ville at de skulle utbetales slik som det har funnet sted, er at man med det fikk frigitt verdier for inntil 600 MUSD ved verftet i Dubai, som var holdt tilbake ved bruk av tvilsomme metoder, og fordi selskapet nektet å utbetale anmodede bestiktelser. Olav forklarte seg nærmere i sin rettslige forklaring om dette, som han også har gjort til politiet. Jeg gjorde meg følgende notat av hans forklaring i retten som ikke synes nedtegnet i rettsboken:

”Natt til 1.7.07 ble to stenblokker dumpet forrang inngangen til verkstedet i UAE. Formålet var pengeutpressing av thule. På verkstedet lå det verdier for ca 600 millioner dollar. I UAE var det den gang ingenting som het midlertidig forføyning. ca. To uker etterpå, ble det fremsatt et tilbud om bestiktelser/korrupsjon fra navngitte offentlige tjenestemenn for havnemyndigheten hvor KJM ligger (navnet på verkstedet). Tilbudet var at dersom thule betale 1.5 millioner dollar til de samme navngitte tjenestemennene som satt med "nøkkelen" til verkstedet, så ville thules problemer løses - vi ville få full tilgang til riggen og bygge de ferdig. Tilbudet kom skriftlig gjennom nobel denton som var thule ingeniørselskap og stedlig representant i UAE, gjennom Ruben Segal i Nobel Denton(RS). RS og david suton ceo i nobel Denton middel east anbefalte sterkt at thule skulle akseptere tilbudet om bestiktelser/korrupsjon. Dokumentasjon for dette er hos bostyrer thule. I samråd med thules advokater

takket thule nei til dette. Også denne dokumentasjonen er i bostyrers besittelse. NobeL Denton er senere angasjert av Norsk tillitsmann og jobber såvidt vites fremdeles for norsk tillitsmann og bostyrer (ro sammernes). Det samme selskapet som oppfordres. De som sto bak den ulovlige stengingen av verkstedet (KJM) har i denne prosessen uttalt skriftlig "our new sponsor says he has every judge in sjarjah in his pocket". Også denne dokumentasjonen er i bostyrers besittelse. Etter å ha takket nei til bestiktelser og korrupsjon jobbet thule gjennom rettslige kanaler og på høyt politisk nivå for å få oppmerksomhet om Thules sak og for å få bukt med korrupsjonen, bla ved at korruperte dommere ble byttet ut under rettsprosessen. Bakgrunnen for at vi fikk til dette var gjennom diplomatiske/politisk kanaler (SAC/våre saudiarabiske venner). De sørget for at rettsprosessen ble gjennomført iht. loven. Også disse omstendighetene bør være kjent for bostyrer. Gjennom arbeid utført av SAC og samtaler på høyt politisk nivå, ble verdier for i alle fall 60-70millioner dollar reddet, sannsynligvis for 600millioner dollar, dvs. at eiendelen ble sikret fra den sikre ruin. Dette er bakgrunnen for utbetalingen på 6 millioner dollar."

Det er ikke hevdet av boet, og kan heller ikke synes å fremgå av Økokrims påtegning at utbetalingen ikke var for å ivareta selskapets tarv. Tvert imot. Fordi man ikke ville akseptere korrupsjon ble beløpet 4,5 millioner dollar høyere enn korrupsjonsforslaget, men det mente Olav at var i selskapets interesse fremfor å delta i korrupsjonshandlinger.

Det er ikke skjellig grunn etter strl § 276."

Høyesteretts ankeutvalg opphevet 28. juni d.å. lagmannsrettens fengslingskjennelse, hvorefter Olav ble løslatt uten ny prøving av saken. I avsnitt 13 bemerket ankeutvalget om den skjellige grunn at

"Utvalget oppfatter lagmannsrettens kjennelse slik at den ut fra det samlede bevisbildet har funnet det mest sannsynlig at A er skyldig i grov utroskap, men at forholdet ikke er bevist utover rimelig tvil. Dette er ikke uttrykk for noen uriktig lovtolkning. Kravet til skjellig grunn innebærer ikke mer enn at det må foreligge sannsynlighetsovervekt for at den siktede er skyldig i den straffbare handlingen han er siktet for, jf. Rt-1993-1302. Den begrunnelse som er gitt er - om enn kortfattet - tilstrekkelig etter straffeprosessloven § 184 andre ledd tredje punktum. "

Etter dette tidspunkt har Olav fått mulighet til å gjennomgå saken og fremkomme med sine merknader til denne basert på dokumentgjennomgang. Han har blant annet utarbeidet vedlagte notat av 31. august d.å. med kommentarer til bobehandlingen, der det forhold som omhandles i siktelsens post I omhandles inngående.

Fra situasjonen i juni der retten kun baserte seg på den ene sivile partens pretensjoner gjennom inngitt anmeldelse med utvalgte vedlegg, og der Høyesterett med velvillig tolkning oppfattet lagmannsretten slik at det så vidt forelå sannsynlighetsovervekt, anføres at slik overvekt ikke lenger er tilstede når saken vurderes på bakgrunn av redegjørelsen av 31. august d.å.

En konsekvens av dette er at alle beslag som er tatt hos Olav må oppheves.

Det bemerkes avslutningsvis at Økokrim har avslått å innhente alle saksdokumentene fra boet gjennom beslag eller utleveringspålegg slik som anmodet fra denne side. Saken ligger i Oslo tingrett til avgjørelse etter strpl § 241. Man har i stedet oversendt rapporter om at Økokrim er i dialog med boet og får det man finner relevant etter Økokrims syn m.v. Dette er selvsagt ikke tilfredsstillende ut fra hensynet til partslikhet og kontradiksjon, men det har i følge Høyesterett sitt motstykke, jfr ovennevnte kjennelse av 20. ds avsnitt 45:

”Det ligger i det jeg har sagt at politiet som utgangspunkt har herredømme over hva som skal utgjøre sakens dokumenter. Dette skiller seg imidlertid ikke fra det som ellers gjelder for innhenting av bevis under etterforskning av straffesaker, for eksempel ved valg av om det skal foretas spaning eller åstedsgranskning. Vårt system bygger på at det primært er politiet som henter inn relevante bevis. Til gjengjeld stilles det meget strenge krav til bevis for at noen kan straffedømmes.”

Dette må også få betydning ved bevisvurderingen på etterforskningsstadiet, jfr kravet til dokumentert skjellig grunn til mistanke for å anvende tvangsmidler, jfr læren om tvilsrisikoen som også må gjelde for straffesaker på dette stadiet av saken der den ene part har fullt herredømme med det bevismaterialet som ikke den andre part sitter på.

Det nedlegges etter dette slik ærbødig

PÅSTAND:

Beslag tatt hos Hans-Eirik Olav oppheves og tilbakeleveres ham

Med vennlig hilsen
Advokatfirmaet Elden DA

John Christian Elden
advokat

Kopi: Økokrim, sak 11665568